

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

кафедра банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор ННІ)
_____ (Діброва А.Д.)

“15” червня 2021 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри банківської
справи та страхування

Протокол № 13 від “02” червня 2021 р.

Завідувач кафедри

_____ (Худолій Л.М.)

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП» Фінанси і кредит»

Гарант ОП

_____ (Негода Ю.В.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страхові послуги

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
(шифр і назва спеціальності)

факультет **Економічний**
(назва факультету)

Розробники: **к.е.н., доцент Мамчур Руслана Миколаївна**

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

1. Опис навчальної дисципліни

Страхові послуги

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	<u>Бакалавр</u> (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Спеціальність	<u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u> (шифр і назва)	
Освітня програма	_____ (назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	_____ (назва)	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	
Семестр	7	
Лекційні заняття	30 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	год.
Лабораторні заняття	_____ год.	год.
Самостійна робота	60 год.	год.
Індивідуальні завдання	_____ год.	год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:	4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Страховання активно сприяє розвитку бізнесу та вирішенню соціальних проблем. Ступінь розвитку страховання є індикатором зрілості ринкових відносин. Зі страхових фондів відшкодовуються збитки підприємств, тимчасово вільні кошти страхових організацій поповнюють кредитні ресурси.

Однією з найважливіших передумов успішного розвитку страхової справи є забезпечення її висококваліфікованими кадрами. Їдеться про персонал страхових організацій, страхових брокерських контор, експертних, консультаційних та контролюючих організацій, а також потенційних споживачів страхових послуг.

Метою курсу „Страхові послуги” є отримання студентами базових знань у теорії та практиці страховання.

Завдання курсу полягає у з’ясуванні необхідності та суті страховання з метою створення дієвої системи захисту інтересів громадян, підприємців та держави, здобутті навичок щодо здійснення перестраховання та фінансової діяльності страховика.

У процесі викладання дисципліни:

- з’ясовується об’єктивна необхідність страховання, розкривається його сутність, функції, принципи та роль в умовах ринкової економіки;
- висвітлюються питання щодо організації на напрямків розвитку страхового ринку і державного регулювання страхової діяльності;
- розглядаються умови особистого, майнового та страховання відповідальності, перестраховання з позицій вітчизняного та зарубіжного досвіду;
- значна увага приділяється особливостям надання страхових послуг для сільськогосподарських підприємств.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час відвідування лекційних та практичних занять. Необхідним елементом успішного засвоєння курсу є самостійна робота зі спеціальною економічною літературою, законодавчими і нормативними актами, страховими документами.

З метою найкращого засвоєння навчального матеріалу студенти повинні до початку вивчення курсу опанувати знання і навички в галузі економіки, фінансів, страховання.

В результаті вивчення дисципліни „Страхові послуги” студент повинен:

знати:

- особливості та умови надання страхових послуг;
- основні тенденції розвитку страхового ринку;

вміти:

- виявити та оцінити страховий ризик;
- розрахувати розміри страхових внесків, страхового відшкодування та страхових виплат;

- оформити договір страхування будь-якого об'єкта з галузі особистого, майнового страхування чи страхування відповідальності.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для

- повного терміну денної (заочної) форми навчання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Особливості реалізації страхових послуг, особисте страхування

Тема лекційного заняття 1. Страхові послуги та особливості їх реалізації

Загальна характеристика становлення і розвитку страхового ринку України. Роль посередників на страховому ринку. Ліга страхових організацій України (ЛСОУ). Сутність та умови надання страхових послуг.

Види добровільного страхування. Види обов'язкового страхування. Поняття, зміст і основні вимоги до страхових договорів. Права та обов'язки сторін страхового договору. Процедура підготовки та укладання договору страхування. Контроль за об'єктом страхування. Врегулювання питань щодо завданих збитків.

Особливості реалізації страхових послуг. Роль посередників на страховому ринку. Особливості функціонування страхових агентів та страхових брокерів.

Поняття, значення і продукти маркетингу у страхуванні. Маркетингові дослідження і маркетингова політика страховика. Реклама страхових послуг.

Тема лекційного заняття 2. Порядок укладання та ведення страхової угоди

Страхова угода та її основні етапи. Андеррайтинг. Поняття, зміст і основні вимоги до страхових договорів. Права та обов'язки сторін страхового договору. Порядок підготовки, укладання, ведення та припинення дії договору страхування. Права та обов'язки учасників страхового договору. Вирішення спорів.

Тема лекційного заняття 3. Страхування майна і відповідальності громадян

Особливості, сутність та основні умови страхування майна громадян. Страхування будівель громадян. Страхування домашніх тварин. Страхування домашнього майна. Страхування відповідальності громадян.

Тема лекційного заняття 4. Страхування життя та пенсій

Суть, класифікація та варіанти страхування життя. Змішане страхування життя. Страхування на дожиття. Страхування на випадок смерті. Страхування дітей. Страхування до одруження. Страхування ренти і пенсій. Визначення тарифів за договорами страхування життя.

Тема лекційного заняття 5. Страхування від нещасних випадків

Страхування від нещасних випадків, його види та форми здійснення. Окремі види обов'язкового особистого страхування. Особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників. Страхування працівників відомчої та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд). Страхування спортсменів вищих категорій. Страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.

Індивідуальне та колективне добровільне страхування від нещасних випадків. Страхування дітей шкільного віку та учнів спеціальних навчальних закладів. Страхування військовослужбовців. Добровільне страхування громадян, що виїжджають за кордон. Страхування власників кредитних карток. Страхування спортсменів та інших учасників спортивних заходів.

Тема лекційного заняття 6. Медичне страхування

Загальна характеристика, особливості та форми медичного страхування. Обов'язкове медичне страхування. Добровільне медичне страхування. Медичне страхування громадян, які виїждять за кордон. Практика здійснення медичного страхування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Страхування фізичних та юридичних осіб

Тема лекційного заняття 7. Страхування підприємницьких ризиків

Ризик у підприємництві та необхідність його страхування. Страхування ризику втрати майна суб'єктами підприємницької діяльності. Страхування відповідальності юридичних осіб. Відповідальність перед споживачем. Страхування виробничих ризиків.

Страховання технічних ризиків. Страховання будівельного підприємця від усіх ризиків. Страховання всіх монтажних ризиків. Страховання машин від поломок. Страховання електронних пристроїв.

Страховання відповідальності виробників за якість виробленої продукції. Страховання відповідальності роботодавця. Страховання кредитів довіри. Екологічне страхування та його основні види.

Тема лекційного заняття 8. Сільськогосподарське страхування

Специфіка, механізм, об'єкти та форми страхування в сільському господарстві. Страховання продукції рослинництва. Страховання сільськогосподарських тварин. Страховання будівель, споруд та іншого майна в сільському господарстві.

Тема лекційного заняття 9. Страховання фінансово-кредитних ризиків

Сутність та основні види страхування фінансових ризиків. Страховання кредитних ризиків. Страховання депозитів.

Тема лекційного заняття 10. Автотранспортне страхування

Страховання наземного транспорту. Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів. Міжнародна система страхування „Зелена картка”. Страховання цивільної відповідальності перевізників.

Тема лекційного заняття 11. Морське страхування

Особливості страхування морських ризиків. Страховання морських суден (каско). Страховання вантажів, що перевозяться морським транспортом. Страховання відповідальності судновласників.

Тема лекційного заняття 12. Авіаційне страхування

Особливості авіаційного страхування. Обов'язкові види авіаційного страхування. Страховання каско повітряних суден. Страховання членів екіпажу та авіаційного персоналу. Добровільні види авіаційного страхування. Правила страхування, перестрахування та врегулювання збитків в авіаційній сфері.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Особливості реалізації страхових послуг, особисте страхування													
Тема 1. Страхові послуги та особливості їх реалізації	1	9	2	2	-	-	5	11	1			10	
Тема 2. Порядок укладання та ведення страхової угоди	1	9	2	2	-	-	5	10		1		9	
Тема 3. Страхування майна і відповідальності громадян	2	13	4	4	-	-	5	10	1			9	
Тема 4. Страхування життя та пенсій	2	13	4	4	-	-	5	12	1	1		10	
Тема 5. Страхування від нещасних випадків	1	9	2	2	-	-	5	10		1		9	
Тема 6. Медичне страхування	1	9	2	2	-	-	5	10	1			9	
Разом за змістовим модулем 1	8	62	16	16	-	-	30	63	4	3		56	
Змістовий модуль 2. Страхування фізичних та юридичних осіб													
Тема 7. Страхування підприємницьких ризиків	1	9	2	2	-	-	5	9	1			8	
Тема 8. Сільськогосподарське страхування	2	13	4	4	-	-	5	10	1	1		8	
Тема 9. Страхування фінансово-кредитних ризиків	1	9	2	2	-	-	5	10	1	1		8	
Тема 10. Автотранспортне страхування	1	9	2	2	-	-	5	10	1	1		8	
Тема 11. Морське страхування	1	9	2	2	-	-	5	9				9	
Тема 12. Авіаційне страхування	1	9	2	2	-	-	5	9				9	
Разом за змістовим модулем 2	7	58	14	14	-	-	30	57	4	3		50	
Усього годин	15	120	30	30	-	-	60	120	8	6		106	
Курсовий проект (робота) з _____ – (якщо є в робочому плані)			-	-	-	-	-						
Усього годин	120		30	30	-	-	60	120	8	6		106	

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено навчальним планом	
2		
...		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Страхові послуги та особливості їх реалізації	2

План

1. У чому полягає необхідність страхового захисту від ризикових обставин.
2. Назвіть види обов'язкового та добровільного страхування.
3. В яких випадках держава встановлює обов'язкову форму здійснення страхування.
4. Які нові види страхування запроваджені в Україні останнім часом.
5. Дайте визначення страхового ризику.
6. Чим відрізняється страховий ризик від страхового випадку.
7. Які критерії використовують для класифікації ризиків.
8. Що розуміють під поняттям „управління ризиком”.
9. Які методи управління ризиком Ви знаєте.
10. Які особливості має страхова послуга.
11. Дайте визначення страхової послуги.
12. Від чого залежить ціна страхової послуги.
13. Назвіть особливості маркетингу у страхуванні.
14. Маркетингові дослідження і маркетингова політика страховика.
15. Реклама страхових послуг.
16. Які канали реалізації страхових послуг використовуються страховими компаніями.
17. В чому різниця між правовим статусом страхового агента та страхового брокера.
18. Особливості процесу реалізації страхової послуги.
19. Хто такі аварійні комісари.
20. Які кваліфікаційні вимоги до аварійних комісарів Ви знаєте.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
2.	Порядок укладання та ведення страхової угоди	2

План

1. Поняття, зміст і основні вимоги до страхових договорів.
2. Права та обов'язки сторін страхового договору.
3. Процедура підготовки та укладання договору страхування.
4. Вирішення спорів.
5. Дострокове припинення дії договорів страхування.
6. Розірвання договорів страхування.
7. Розкрийте зміст правил страхування.
8. Яка валюта використовується у страхуванні.
9. Страховий поліс та страховий договір.
10. Які особливості мають договори страхування життя.

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
3.	Страхування майна громадян	4

План

1. Особливості, сутність та основні умови страхування майна громадян.
2. Страхування будівель громадян.
3. Страхування домашніх тварин.
4. Страхування домашнього майна.

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
4.	Страхування життя та пенсій	4

План

1. Суть, класифікація та варіанти страхування життя.
2. Змішане страхування життя.
3. Страхування на дожиття.
4. Страхування на випадок смерті.
5. Страхування дітей.
6. Страхування до одруження.
7. Страхування ренти і пенсій.
8. Визначення тарифів за договорами страхування життя.
9. З якою метою у страхуванні використовують таблиці смертності.
10. Чим страхування дітей та весільне страхування відрізняється від змішаного страхування життя.
11. Основна мета страхування ренти і пенсій.
12. Визначення тарифів за договорами страхування життя.
13. Хто є отримувачем страхової суми при страхуванні життя.
14. Які страхові випадки передбачені при страхуванні життя.
15. З якого віку можна укласти договір страхування життя.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5.	Страхування від нещасних випадків	2

План

1. Що таке нещасний випадок.
2. Якими можуть бути наслідки нещасного випадку для застрахованої особи.
3. Страхування від нещасних випадків, його види та форми здійснення.
4. Назвіть види обов'язкового особистого страхування.
5. Особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників.
6. Страхування працівників відомчої та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд).
7. Страхування спортсменів вищих категорій.
8. Страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини.
9. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.
10. Індивідуальне та колективне добровільне страхування від нещасних випадків.
11. Страхування дітей шкільного віку та учнів спеціальних навчальних закладів.
12. Страхування військовослужбовців.
13. Добровільне страхування громадян, що виїжджають за кордон.
14. Страхування власників кредитних карток.
15. Страхування спортсменів та інших учасників спортивних заходів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
6.	Медичне страхування	2

План

1. Загальна характеристика, особливості та форми медичного страхування.
2. Обов'язкове медичне страхування.
3. Добровільне медичне страхування.
4. Медичне страхування громадян, які виїждять за кордон.
5. Практика здійснення медичного страхування.
6. Що таке асигнування та які завдання виконують асигнувальні компанії.
7. На яких умовах здійснюють страхування медичних витрат юридичні особи.
8. Хто є страхувальником, застрахованим і одержувачем страхових виплат при медичному страхуванні.
9. Які медичні послуги можуть надаватися застрахованій особі.
10. З якими медичними закладами укладають договори страхові компанії.
11. Добровільне медичне страхування.

12. Від яких факторів залежить страхова сума і страхова премія при добровільному медичному страхуванні.

13. Чим відрізняється безперервне медичне страхування від страхування здоров'я на випадок хвороби.

14. Що є страховим випадком при страхуванні здоров'я на випадок хвороби.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
7.	Страхування підприємницьких ризиків	2

План

1. Ризик у підприємництві та необхідність його страхування.
2. Які існують види страхування майна підприємств.
3. Страхування ризику втрати майна суб'єктами підприємницької діяльності.
4. Страхування відповідальності юридичних осіб.
5. Відповідальність перед споживачем.
6. Страхування виробничих ризиків.
7. Страхування технічних ризиків.
8. Страхування будівельного підприємця від усіх ризиків.
9. Страхування всіх монтажних ризиків.
10. Страхування машин від поломок.
11. Страхування електронних пристроїв.
12. Страхування відповідальності виробників за якість виробленої продукції.
13. Страхування відповідальності роботодавця.
14. Страхування кредитів довіри.
15. Екологічне страхування та його основні види.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
8.	Сільськогосподарське страхування	4

План

1. Специфіка, механізм, об'єкти та форми страхування в сільському господарстві.
2. Страхування продукції рослинництва.
3. Страхування сільськогосподарських тварин.
4. Страхування будівель, споруд та іншого майна в сільському господарстві.
5. Розкрийте основні умови обов'язкового страхування.
6. Коли починається та припиняється відповідальність страховика за обов'язковим страхуванням врожаю.

7. Розкрийте методику розрахунку збитків при обов'язковому страхуванні врожаю.

8. Який відсоток становить обсяг страхового покриття при обов'язковому страхуванні врожаю.

9. Як розраховується страхова оцінка за кожним видом сільсько-господарського майна.

10. У яких випадках страховик може відмовити страхувальнику у виплаті страхового відшкодування.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
9.	Страхування фінансово-кредитних ризиків	2

План

1. Сутність та основні види страхування фінансових ризиків.
2. Страхування кредитних ризиків.
3. Страхування депозитів.
4. Яка різниця між делькредерним та гарантійним страхуванням.
5. Які особливості має страхування кредитів довіри.
6. Які особливості має страхування кредитів, виданих під заставу.
7. Які особливості має страхування від втрат прибутку.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
10.	Автотранспортне страхування	2

План

1. Розкрийте об'єкти та ризики страхування авто каско.
2. Страхування наземного транспорту.
3. Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів.
4. Міжнародна система страхування „Зелена картка”.
5. Страхування цивільної відповідальності перевізників.
6. Які витрати не відшкодовуються страхувальнику.
7. На підставі яких документів буде виплачене страхове відшкодування.
8. Які повноваження має Моторне страхове бюро України.
9. Як розраховується збиток у випадку пошкодження або втрати автотранспортного засобу.
10. Чим пояснюється значна кількість обмежень у страхуванні авто каско.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
11.	Морське страхування	2

План

1. Особливості страхування морських ризиків.
2. Страхування морських суден (каско).
3. Страхування вантажів, що перевозяться морським транспортом.
4. Страхування відповідальності судновласників.
5. Мета створення Морського страхового бюро.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
12.	Авіаційне страхування	2

План

1. Особливості авіаційного страхування.
2. Обов'язкові види авіаційного страхування.
3. Страхування каско повітряних суден.
4. Страхування членів екіпажу та авіаційного персоналу.
5. Добровільні види авіаційного страхування.
6. Правила страхування, перестрахування та врегулювання збитків в авіаційній сфері.

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено навчальним планом	
2		
...		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. У чому полягає необхідність страхового захисту від ризикових обставин.
2. Назвіть види обов'язкового та добровільного страхування.
3. В яких випадках держава встановлює обов'язкову форму здійснення страхування.
4. Які нові види страхування запроваджені в Україні останнім часом.
5. Дайте визначення страхового ризику.
6. Чим відрізняється страховий ризик від страхового випадку.
7. Які критерії використовують для класифікації ризиків.
8. Що розуміють під поняттям „управління ризиком”.
9. Які методи управління ризиком Ви знаєте.
10. Які особливості має страхова послуга.
11. Дайте визначення страхової послуги.
12. Від чого залежить ціна страхової послуги.

13. Назвіть особливості маркетингу у страхуванні.
14. Маркетингові дослідження і маркетингова політика страховика.
15. Реклама страхових послуг.
16. Які канали реалізації страхових послуг використовуються страховими компаніями.
17. В чому різниця між правовим статусом страхового агента та брокера.
18. Особливості процесу реалізації страхової послуги.
19. Хто такі аварійні комісари.
20. Які кваліфікаційні вимоги до аварійних комісарів Ви знаєте.
21. Поняття, зміст і основні вимоги до страхових договорів.
22. Права та обов'язки сторін страхового договору.
23. Процедура підготовки та укладання договору страхування.
24. Вирішення спорів.
25. Дострокове припинення дії договорів страхування.
26. Розірвання договорів страхування.
27. Розкрийте зміст правил страхування.
28. Яка валюта використовується у страхуванні.
29. Страховий поліс та страховий договір.
30. Які особливості мають договори страхування життя.
31. Суть, класифікація та варіанти страхування життя.
32. Змішане страхування життя.
33. Страхування на дожиття.
34. Страхування на випадок смерті.
35. Страхування дітей.
36. Страхування до одруження.
37. Страхування ренти і пенсій.
38. Визначення тарифів за договорами страхування життя.
39. З якою метою у страхуванні використовують таблиці смертності.
40. Чим страхування дітей та весільне страхування відрізняється від змішаного страхування життя.
41. Основна мета страхування ренти і пенсій.
42. Визначення тарифів за договорами страхування життя.
43. Хто є отримувачем страхової суми при страхуванні життя.
44. Які страхові випадки передбачені при страхуванні життя.
45. З якого віку можна укласти договір страхування життя.
46. Що таке нещасний випадок.
47. Якими можуть бути наслідки нещасного випадку для страхувальника.
48. Страхування від нещасних випадків, його види та форми здійснення.
49. Назвіть види обов'язкового особистого страхування.
50. Особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників.
51. Страхування працівників відомчої та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд).
52. Страхування спортсменів вищих категорій.
53. Страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини.

54. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.
55. Індивідуальне та колективне добровільне страхування від нещасних випадків.
56. Страхування дітей шкільного віку та учнів спеціальних навчальних закладів.
57. Страхування військовослужбовців.
58. Добровільне страхування громадян, що виїжджають за кордон.
59. Страхування власників кредитних карток.
60. Страхування спортсменів та інших учасників спортивних заходів.
61. Загальна характеристика, особливості та форми медичного страхування.
62. Обов'язкове медичне страхування.
63. Добровільне медичне страхування.
64. Медичне страхування громадян, які виїзять за кордон.
65. Практика здійснення медичного страхування.
66. Що таке асистування та які завдання виконують асистанські компанії.
67. На яких умовах здійснюють страхування медичних витрат юридичні особи.
68. Хто є страхувальником, застрахованим і одержувачем страхових виплат при медичному страхуванні.
69. Які медичні послуги можуть надаватися застрахованій особі.
70. З якими медичними закладами укладають договори страхові компанії.
71. Добровільне медичне страхування.
72. Від яких факторів залежить страхова сума і страхова премія при добровільному медичному страхуванні.
73. Чим відрізняється безперервне медичне страхування від страхування здоров'я на випадок хвороби.
74. Що є страховим випадком при страхуванні здоров'я на випадок хвороби.
75. Ризик у підприємництві та необхідність його страхування.
76. Які існують види страхування майна підприємств.
77. Страхування ризику втрати майна суб'єктами підприємницької діяльності.
78. Страхування відповідальності юридичних осіб.
79. Відповідальність перед споживачем.
80. Страхування виробничих ризиків.
81. Страхування технічних ризиків.
82. Страхування будівельного підприємця від усіх ризиків.
83. Страхування всіх монтажних ризиків.
84. Страхування машин від поломок.
85. Страхування електронних пристроїв.
86. Страхування відповідальності виробників за якість продукції.
87. Страхування відповідальності роботодавця.
88. Страхування кредитів довіри.

89. Екологічне страхування та його основні види.
90. Специфіка, механізм, об'єкти та форми страхування в сільському господарстві.
91. Страхування продукції рослинництва.
92. Страхування сільськогосподарських тварин.
93. Страхування будівель, споруд та іншого майна в сільському господарстві.
94. Розкрийте основні умови обов'язкового страхування.
95. Коли починається та припиняється відповідальність страховика за обов'язковим страхуванням врожаю.
96. Розкрийте методику розрахунку збитків при страхуванні врожаю.
97. Який відсоток становить обсяг страхового покриття при обов'язковому страхуванні врожаю.
98. Як розраховується страхова оцінка за кожним видом сільськогосподарського майна.
99. У яких випадках страховик може відмовити страхувальнику у виплаті страхового відшкодування.
100. Сутність та основні види страхування фінансових ризиків.
101. Страхування кредитних ризиків.
102. Страхування депозитів.
103. Яка різниця між делькредерним та гарантійним страхуванням.
104. Які особливості має страхування кредитів довіри.
105. Які особливості має страхування кредитів, виданих під заставу.
106. Які особливості має страхування від втрат прибутку.
107. Розкрийте об'єкти та ризики страхування авто каско.
108. Страхування наземного транспорту.
109. Страхування цивільної відповідальності власників ТЗ.
110. Міжнародна система страхування „Зелена картка”.
111. Страхування цивільної відповідальності перевізників.
112. Які витрати не відшкодовуються страхувальнику.
113. На підставі яких документів буде виплачене страхове відшкодування.
114. Які повноваження має Моторне страхове бюро України.
115. Як розраховується збиток у випадку пошкодження або втрати ТЗ.
116. Чим пояснюється значна кількість обмежень у страхуванні авто каско.
117. Особливості страхування морських ризиків.
118. Страхування морських суден (каско).
119. Страхування вантажів, що перевозяться морським транспортом.
120. Страхування відповідальності судновласників.
121. Мета створення Морського страхового бюро.
122. Особливості авіаційного страхування.
123. Обов'язкові види авіаційного страхування.
124. Страхування каско повітряних суден.
125. Страхування членів екіпажу та авіаційного персоналу.
126. Добровільні види авіаційного страхування.

127. Правила страхування, перестрахування та врегулювання збитків в авіаційній сфері.
128. Особливості, сутність та основні умови страхування майна громадян.
129. Страхування будівель громадян.
130. Страхування домашніх тварин.
131. Страхування домашнього майна.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОКР Бакалавр спеціальність <u>«Фінанси, банківська справа та страхування»</u>	Кафедра <u>Оподаткування і страхування</u>	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1	Затверджую Зав. кафедри
	2021-2022 навч. рік	з дисципліни <u>«Страхові послуги»</u>	(підпис) Худолій Л.М 2021р.
Екзаменаційні запитання			
1. У чому полягає необхідність страхового захисту від ризикових обставин? Розв'язати задачу. Застраховано: А) Приватну квартиру на випадок пожежі на 4 місяці (коефіцієнт короткостроковості 0,6). Страхова сума становить 540 тис. грн. Страховий тариф 0,23 %. Визначити розмір страхового внеску за 4 місяці. Б) Побутову техніку на 1 рік на 12000 грн. від ризиків пожежа (страховий тариф 0,82 %) та вплив води (страховий тариф 0,13 %). Визначити розмір страхового внеску за рік.			
2. Які особливості має страхова послуга? Розв'язати задачу. Застраховано: А) Дитину 14 років за програмою страхування „Змагання”. Термін страхування 0,5 місяця (K=0,1). Страхова сума 5000 грн. Дитина займається біатлоном. Страховий тариф 1,2 %. Договір страхування укладається 2-й рік підряд (знижка 5 %). Страхових випадків не було. Визначити розмір страхового платежу за весь термін страхування. Б) Жінку, вік – 26 повних років, термін страхування 20 років. Страхова сума 300000 грн. Страховий тариф 3,988. Розрахувати розмір страхових внесків за рік.			

Тестові завдання

1. Яке слово пропущене в реченні?

Страхова послуга – це продукт цілеспрямованої діяльності страхової компанії, який пропонується на страховому ринку і передбачає здійснення відшкодування матеріальних ..., понесених особою, яка є учасником договірних відносин.

2. Назвіть види добровільного та обов'язкового страхування:

добровільне	а) страхування здоров'я на випадок хвороби;
обов'язкове	б) страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ;
	в) особисте страхування медичних і фармацевтичних

	працівників;
	г) страхування врожаю зернових культур і цукрових буряків сільськогосподарськими підприємствами всіх форм власності;
	д) страхування майна;
	ж) страхування відповідальності суб'єктів туристичної діяльності за шкоду, заподіяну життю чи здоров'ю туриста;
	з) страхування відповідальності перед третіми особами;
	к) страхування фінансових ризиків;
	л) страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування.

3. Яке слово пропущене в реченні?

Страховий ринок являє собою всю сукупність ... відносин з приводу купівлі-продажу страхових послуг.

4. Дайте визначення поняття:

Страховий тариф – це ...

5. Яке слово пропущене в реченні?

Договір страхування є угодою між страховиком і страхувальником, за якою страховик бере на себе зобов'язання у разі страхового ... виплатити страхову суму, а страхувальник зобов'язується сплачувати страхові внески.

6. Дайте визначення поняття:

Бенефіціар – це ...

7. Підставою для відмови страховика у виплаті страхових сум (страхового відшкодування) може бути таке:

1	навмисні дії страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку;
2	несвоєчасне повідомлення страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин;
3	подання страхувальником свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування;
4	отримання страхувальником повного відшкодування збитків за майновим страхуванням від особи, винної у заподіянні шкоди.

8. Які слова пропущені в реченні?

За умовами договору страхування страхувальникові надається право достроково припинити договір страхування. У цьому разі страхувальник одержує ..., яка залежить від розміру сплачених страхових внесків

9. Страховими випадками при страхуванні від нещасних випадків є:

1	самогубство;
---	--------------

2	навмисний злочин страхувальника;
3	смерть внаслідок наркотичного отруєння;
4	смерть внаслідок ДТП.

10. Дайте відповідь на питання:

Страхова сума в рослинництві визначається в розмірі ...

8. Методи навчання

Організація навчання під час вивчення дисципліни забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм навчання. До видів навчальних занять відносяться:

- лекції;
- семінари;
- практичні заняття;
- самостійна аудиторна робота студентів;
- самостійна позааудиторна робота студентів;
- консультації.

Також використовуються методи активного навчання, які максимально активізують діяльність студентів та стимулюють їх до виявлення активності й самостійності, потреб самореалізації та саморозвитку:

- дискусії (питання-ситуація, «зеркальні» питання, естафетні питання);
- ділові ігри (ситуативно-рольові, проблемно-рольові, творчі);
- аналіз конкретної професійної ситуації (стандартні, критичні, екстремальні).

На семінарсько-практичних заняттях пропонується: студентам поділитися на мікрогрупи по 4-6 чол., вибрати лідера – організатора малої групи. Упродовж 10 хвилин виноситься індивідуальне вирішення ситуації, а потім сумісно обговорюється ситуація в мікрогрупі і виробляється загальне вирішення. І лише потім проводиться мікрогрупова дискусія (10 хв.), під час якої обговорюються групові варіанти вирішення ситуації. Викладач підводить підсумки і акцентує увагу на правильному вирішенні ситуації. За пару можна вирішити 3-5 ситуацій.

9. Форми контролю

Для здійснення контролю за якістю знань та вмінь студентів при вивченні дисципліни використовуються:

- виконання індивідуальних практичних завдань;
- індивідуальні співбесіди;
- модульне оцінювання знань;
- іспит.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

1. Мамчур Р.М. Страхові послуги: Метод. вказівки для самостійної роботи – К.: ЦП КОМПРИНТ, 2021. – 108 с.
2. Мамчур Р.М. Робоча програма з дисципліни «Страхові послуги»
3. Мамчур Р.М. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Страхові послуги»

12. Рекомендована література

1. Мамчур Р.М. Страхування: [навч. посібник] / Р.М. Мамчур. – К.: «ЦП «Компринт», 2016. – 172 с.
2. Mamchur R. Insurance services: [educational book] / R. Mamchur. – К.: «СРР «Comprint», 2018. – 148 с.
3. Закон України «Про страхування» № 85/96 ВР від 07.03.1996р.
4. Базилевич В. Страхування: [навч. посібник] / В. Базилевич. К.: Знання, 2011. – 607 с.
5. Говорушко Т.А., Страхові послуги: [навч. посібник] / Т.А. Говорушко – К.: «Центр учбової літератури», 2011. – 355 с.
6. Горбач Л.М., Кадебська Е.В. Страхування: [підручник] / Л.М. Горбач, Е.В. Кадебська. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 544 с.
7. Дема Д.І. Страхові послуги: [навч. посібник] / Д.І. Дема. – К.: «Алерта», 2013. – 449 с.
8. Пічугіна О.В. Страхування: [конспект лекцій] / О.В. Пічугіна. – Одеса, 2018. – 67 с.
9. Фисун І.В. Страхування: [навч. посібник] / І.В. Фисун. – К.: ЦУЛ, 2018. – 240 с.

13. Інформаційні ресурси

1. zakon.rada.gov.ua
2. uainsur.com
3. prostrah.com
4. uk.wikipedia.org
5. www.vuzlib.org
6. www.nbuuv.gov.ua